

Stöd för ansökan om bidrag för Energi- och klimatrådgivningen 2026 - 2027

Innehåll

Stöd för ansökan om bidrag för Energi- och klimatrådgivningen 2026-2027	1
Syfte och användning	3
Begrepp	3
Genomförande	4
1. Projektperiod:	4
2. Beskriv genomförandet av den planerade rådgivningen	4
2.1 Lokala behov och förutsättningar	4
2.2 Prioriterade målgrupper (obligatorisk)	4
2.3 Fokusområden	5
2.4 Arbetssätt och hur rådgivningen ska genomföras	5
2.5 Planerade aktiviteter (obligatorisk)	6
2.6 Kvantitativa mål (obligatorisk)	6
2.7 Medfinansiering	6
3. Uppgifter om bemanning	7
4. Budget och finansiering	7
4.1 Lön	7
4.2 Köpta tjänster	7
4.3 Material	7
4.4 Resor	8
4.5 Övriga kostnader	8
4.6 Indirekta kostnader	8
4.7 Samordnings och resebidrag	8
5. Vad som inte behöver beskrivas i ansökan	8
Fiktiva exempelansökningar	9
Björkhamns kommun – fiktiv ansökan	9
Lokala behov och förutsättningar	9
Prioriterade målgrupper (obligatorisk)	9
Fokusområden	9

Planerade aktiviteter (obligatorisk):.....	9
Kvantitativa mål (obligatorisk):.....	9
Kommunal medfinansiering.....	9
Organisation och bemanning	9
Sjödals kommun – fiktiv ansökan	10
Lokala behov och förutsättningar	10
Prioriterade målgrupper (obligatorisk).....	10
Fokusområden.....	10
Planerade aktiviteter (obligatorisk).....	10
Kvantitativa mål (obligatorisk).....	10
Kommunal medfinansiering.....	10
Organisation och bemanning	10

Syfte och användning

Detta dokument ger praktiskt stöd till kommuner som ansöker om bidrag för energi- och klimatrådgivning 2026–2027.

Stödet fokuserar särskilt på fritextfältet i e-tjänsten ”**Beskriv genomförandet av den planerade rådgivningen**”, där kommunen kort och konkret redovisar hur rådgivningen ska fungera under perioden.

Guiden syftar till att underlätta arbetet med att skriva en tydlig, saklig och lokalt förankrad ansökan. Den innebär inga nya krav.

I dokumentet finns:

- vägledning för fritextfältet och vad som ska motiveras,
- hjälpfrågor och exempel som stöd för struktur och innehåll,
- instruktioner för budget samt exempel på tydliga formuleringar,
- mallar, checklistor och fiktiva exempelansökningar.

Ansökan handlar om att visa hur rådgivningen är tänkt att fungera hos just er utifrån lokala förutsättningar.

Längst bak i guiden finns även två fiktiva exempelansökningar som visar hur en sammanhållen beskrivning kan se ut.

Begrepp

Organisation: Den kommun som ansöker om och tar emot stödet från Energimyndigheten

Koordinator: Den kommun som ansvarar för ansökan, samordning och mottagande av stödet. (Samma som Organisation.)

Projektledare: Den person som är kontaktperson och företräder koordinatören (kommunen som söker stödet).

Projektpart: Alla organisationer som deltar i projektet, inklusive koordinatören.

Genomförande

1. Projektperiod: Ange start- och slutdatum (2026-01-01 – 2027-12-31).

2. Beskriv genomförandet av den planerade rådgivningen

Nedan följer en rekommenderad struktur för hur projektet kan beskriva genomförandet av den planerade rådgivningen i fritextfältet i e-tjänsten. Fältet medger 4 000 tecken. De exempelansökningar som finns längst ned i dokumentet är ca 2 200 tecken.

Syftet är att säkerställa att beskrivningen blir sammanhängande, tydlig och lokalt förankrad, samt att alla relevanta aspekter av rådgivningens innehåll, omfattning och genomförande framgår. Kommunen väljer själv hur utförligt varje del behöver beskrivas utifrån sina förutsättningar. Varje del kan beskrivas med en eller ett par meningar; det viktiga är att sambandet mellan behov, prioriteringar, arbetssätt och planerad omfattning framgår.

Notera att 2.2, 2.5 och 2.6 är obligatoriska delar och ska därför beskrivas i ansökan, saknas dessa uppgifter kommer det vara grund för komplettering. Övriga punkter nedan är förslag och medför därför inga krav eller kompletteringar.

Gemensamt för alla uppgifter är att de omfattar hela projektperioden, beskriv rådgivningens arbetssätt, prioriteringar med mera under båda åren.

2.1 Lokala behov och förutsättningar

Här beskriver kommunen kort varför energi- och klimatrådgivningen behövs och vilka lokala förutsättningar som ligger till grund för inriktning och prioriteringar.

Hjälppfrågor:

- Vilka utmaningar och behov finns i kommunen kopplat till energi, klimat eller elektrifiering?
- Finns mål, strategier, planer eller åtaganden som rådgivningen ska bidra till?
- Vilka grupper, bostadsområden eller verksamheter har särskilda behov?
- Finns lokala händelser eller förutsättningar som påverkar inriktningen (till exempel nybyggnation, energikris, höga elpriser, många SME-företag)?
- Finns pågående eller planerade förändringar i energisystemet lokalt (till exempel fjärrvärme, elektrifiering, nätkapacitet, nyproduktion)?
- Finns sociala eller ekonomiska skillnader i hur energi används eller hur hårt hushåll påverkas av energikostnader?

Utifrån dessa behov och förutsättningar kan kommunen sedan göra tydliga prioriteringar av vilka målgrupper rådgivningen ska fokusera på.

2.2 Prioriterade målgrupper (obligatorisk)

Här beskriver kommunen, utifrån de lokala behoven, vilka målgrupper rådgivningen kommer att fokusera på och varför. Prioriteringarna kan utgå från både var potentialen för förändring är störst och var stödet gör störst skillnad för hushållens eller företagens vardag.

Hjälpfrågor:

- Vilka grupper har störst behov av rådgivning just nu?
- Vilka grupper har tidigare nåtts mindre väl?
- Vilka målgrupper är viktiga för kommunens energi- och klimatarbete (till exempel BRF: er, småhusägare, SME-företag)?

När målgrupperna är definierad kan kommunen sedan tydliggöra vilka rådgivningsfrågor som är mest relevanta för dessa grupper under perioden.

2.3 Fokusområden

Fokusområden anger vilka rådgivningsfrågor som prioriteras under perioden, utifrån kommunens lokala behov och de målgrupper som valts. De bör kopplas till både lokala behov och programmets nationella satsning.

Exempel på fokusområden:

- Energieffektivisering i byggnader och klimatskal
- Solenergi och energidelning
- Laddinfrastruktur
- Värmesystem och optimering
- SME-rådgivning
- Energiberedskap och robust energianvändning
- Flexibilitet och smart elanvändning (t.ex. effektoppar, styrning, lokal produktion)
- Rådgivning om beteendeförändring och vardagsval vid sidan av teknikval
- Tillräcklighet och resurseffektiv livsstil

När fokusområdena är fastställda kan kommunen beskriva hur rådgivningen ska genomföras i praktiken och hur målgrupperna ska nås.

2.4 Arbetssätt och hur rådgivningen ska genomföras

Här beskriver kommunen hur rådgivningen kan genomföras i praktiken, vilka format som används och hur de prioriterade målgrupperna ska nås. Rådgivning handlar inte bara om teknikval, utan också om samtal, förtroende och förståelse för hushållens och företagens förutsättningar.

Hjälpfrågor:

- Hur arbetar kommunen uppsökande?
- Vilka format används (fysiska möten, digital rådgivning, seminarier, företagsbesök)?
- Hur integreras nationella satsningar och utbildningar?
- Hur arbetar kommunen för att nå grupper som annars inte söker rådgivning?
- Finns intern eller extern samverkan som stärker arbetet?
- Hur arbetar rådgivaren med samtal, motivation och förståelse – inte bara information?
- Hur anpassas rådgivningen utifrån olika målgruppers kunskap, språk och vardag?

För att ge en samlad bild av rådgivningens omfattning kan kommunen därefter redovisa planerade aktiviteter och kvantitativa mål för perioden.

2.5 Planerade aktiviteter (obligatorisk)

Kommunen ska beskriva vilka aktiviteter som planeras under perioden 2026–2027. Beskrivningen ska ge en tydlig överblick av verksamhetens omfattning och inriktning samt gärna visa hur aktiviteterna bidrar till att nå de prioriterade målgrupperna, allt på en översiktlig nivå.

Kommunen ska kortfattat beskriva vilka typer av aktiviteter som planeras för att nå målgrupperna. Planeringen bör utgå från de aktivitetstyper som används i uppföljningssystemet Ekorren, till exempel:

- Presentationer på plats (till exempel rådgivningsträffar, temakvällar, informationsträffar)
- Presentationer digitalt (webbinarier, digitala seminarier)
- Nätverksträffar, studiecirklar och studiebesök
- Utställningar och fackmässor
- Kommundagar, samhällsdagar och marknader
- Fysiska möten och platsbesök (t.ex. företagsbesök, uppsökande verksamhet)

Beskrivningen ska vara översiktlig och gärna visa hur aktiviteterna bidrar till att nå de prioriterade målgrupperna. Dessa är endast exempel. Kommunen väljer själv vilka aktivitetstyper som är relevanta för den egna verksamheten.

2.6 Kvantitativa mål (obligatorisk)

Kommunen ska ange siffrersatta mål som omfattar hela perioden 2026–2027 och som kan följas upp i Ekorren. Målen ska vara realistiska. Det är bättre med väl valda och uppnåeliga mål än höga tal utan koppling till faktiska resurser eller kvalitet. Målen är valbara men utgå gärna från de olika typerna av aktiviteter eller målgrupperna.

Exempel på mål som kan anges:

- antal bostadsrättsföreningar
- antal företag
- antal digitala föreläsningar
- antal kommundagar
- antal platsbesök

Det är en fördel att använda kommunens historiska data i Ekorren som stöd när målen formuleras, för att säkerställa att nivån är rimlig.

2.7 Medfinansiering

På grund av tekniska begränsningar i e-tjänstens budgettabell ska eventuell medfinansiering från kommunen inte anges under fälten ”Stödberättigande kostnader” eller ”Finansiering från andra organisationer”. Dessa fält är inte anpassade för energi- och klimatrådgivningens villkor och kan leda till felaktiga beräkningar om medfinansiering förs in där.

Eventuell medfinansiering kan i stället, om kommunen så önskar, kortfattat beskrivas i ansökans löptext, till exempel under ”Beskriv genomförandet av den planerade rådgivningen”. Uppgiften är frivillig och påverkar inte bidragsbeloppet.

Syftet med att ange medfinansiering är att ge en mer heltäckande bild av kommunens samlade satsning på energi- och klimatrådgivningen samt att bidra till ett rättvisande underlag för nationell uppföljning och rapportering.

3. Uppgifter om bemanning

I detta avsnitt ska kommunen beskriva hur energi- och klimatrådgivningen är organiserad och bemannad under perioden 2026–2027.

Kommunen ska ange **tjänstgöringsgrad i procent** för den eller de personer som arbetar med rådgivningen. Om flera personer delar på uppdraget ska fördelningen mellan dem framgå.

Beskriv också rådgivningens huvudsakliga **organisatoriska placering**, till exempel vilken förvaltning, avdelning, enhet verksamheten tillhör.

4. Budget och finansiering

I ansökan ska kommunen lämna en budget som visar hur det sökta bidraget ska användas under perioden 2026–2027. Budgeten ska vara översiktlig men tillräckligt tydlig för att Energimyndigheten ska kunna bedöma att kostnaderna är stödberättigande och rimliga i förhållande till verksamheten.

Det ska framgå vad kostnaderna avser och generella benämningar behöver därför kompletteras med en kort förklaring. Budgetposter som endast anges med generella ord som konsult, utbildning eller övrigt utan förklaring kan leda till att Energimyndigheten begär komplettering.

De stödberättigade kostnaderna kan vid samarbete mellan kommuner både presenteras som en gemensam budget eller genom att varje kommun har en egen budget.

4.1 Lön

Här anges lönekostnader för personal som arbetar inom energi- och klimatrådgivningen.

4.2 Köpta tjänster

Här anges kostnader för tjänster som köps in för att genomföra verksamheten, till exempel kommunikationsstöd, expertinsatser eller föreläsare.

Ange kort **vilken typ av tjänst** som kostnaden avser. Generella benämningar som *konsult*, *utbildning* eller *övrigt* behöver kompletteras med en kort beskrivning av innehåll eller inriktning, så att kostnaden kan bedömas.

Inte tillräckligt:

- Konsult
- Föreläsare

Tillräckligt:

- Konsult: kommunikationsstöd inför lokal kampanj
- Föreläsare: föreläsare inom beredskap

4.3 Material

Här anges kostnader för material som används inom rådgivningsverksamheten, till exempel informationsmaterial eller enklare utrustning som behövs för genomförandet.

4.4 Resor

Här anges faktiska och nödvändiga resekostnader som uppstår inom ramen för rådgivningsverksamheten, till exempel vid platsbesök, regionala nätverksträffar eller utbildningar. Endast styrkbara åtgärder är stödberättigande.

4.5 Övriga kostnader

Posten övriga kostnader ska endast användas om kostnaden inte ryms under andra kostnadsslag. Ange alltid vad kostnaden avser.

Inte tillräckligt:

– Lokalhyra

Tillräckligt:

- Lokalhyra för informationsmöten

4.6 Indirekta kostnader

Indirekta kostnader (overhead) är gemensamma omkostnader som inte kan kopplas direkt till rådgivningsarbetet. För kommuner i icke-ekonomisk verksamhet får indirekta kostnader uppgå till högst 30 procent av stödberättigande direkta personalkostnader. Läs mer i *Allmänna villkor för stöd*.

Indirekta kostnader anges som en totalsumma. Det krävs ingen uppdelning på enskilda kostnader.

4.7 Samordnings och resebidrag

För de kommuner som finns med på listan (bilaga) över kommuner som kan erhålla samordnings- och resebidrag 2026–2027 gäller angivna belopp per år. Dessa belopp, exempelvis resebidraget, ska därför budgeteras för både 2026 och 2027.

5. Vad som inte behöver beskrivas i ansökan

Följande delar är obligatoriska inom programmet, men ska inte beskrivas i ansökan:

- Introduktionsutbildning för nya rådgivare
- Nationella utbildningar
- Regionala nätverksträffar (RUL)
- Town Hall-möten och kunskapsseminarier
- Deltagande i Energimyndighetens kampanjer
- Rapportering i Ekorren
- Användning av nationell webbplats

Dessa ingår i programmets ramar och behöver inte kommenteras.

Fiktiva exempelansökningar

Björkhamns kommun – fiktiv ansökan

Lokala behov och förutsättningar

Björkhamns kommun har ett stort bestånd av äldre småhus med elvärme, höga energikostnader och otillräcklig isolering. Fritidshusbeståndet (ca 4 000 hus) innebär hög efterfrågan på digital rådgivning. Småföretag inom turism, service och träindustri saknar kapacitet för energikartläggningar. Glesbygdsområden är sårbara vid elavbrott, och behovet av solceller, laddplatser och robusta värmesystem ökar. Kommunens klimat- och energimål samt prioriteringar inom energiberedskap styr inriktningen.

Prioriterade målgrupper (obligatorisk)

Småhusägare med höga värmekostnader, fritidshusägare med behov av flexibel rådgivning, BRF: er inför renoveringar, SME inom turism och service samt föreningar och samfälligheter med behov av belysning, laddning och energieffektivisering. Hushåll i energisatta områden prioriteras för att stärka likvärdigheten.

Fokusområden

Energieffektivisering i småhus, klimatskal och renovering, solceller och energidelning, laddinfrastruktur vid bostäder och turistmål, optimering av värmesystem, energiberedskap och robust energiförsörjning samt beteendeförändringar och energismarta val.

Planerade aktiviteter (obligatorisk):

Rådgivningen ges via telefon, e-post, digitala möten och platsbesök. Planen utgår från aktivitetstyper i Ekorren och omfattar: energikvällar i tre kommundelar, BRF-träffar inför renoveringar, digitala seminarier för fritidshusägare, studiecirklar om värmesystem, uppsökande företagsbesök i turistområden samt informationsinsatser under Trafikantveckan och Beredskapsveckan. Pop-up-evenemang, utställningar och demonstrationsdagar genomförs i samarbete med Björkhamn Energi. Rådgivningen används strategiskt för att samla in lokal kunskap och stödja kommunens energi- och klimatplanering.

Kvantitativa mål (obligatorisk):

Aktivitetstyp:

- Antal utställningar/mässor: 2 st
- Antal digitala seminarier: 6 st
- Antal studiecirklar: 2 st

Målgrupper:

- Antal fritidshus: 10 st
- Antal bostadsrättsföreningar: 8 st

Kommunal medfinansiering

Kommunen medfinansierar energi- och klimatrådgivningen med 75 000 kronor per år under programperioden.

Organisation och bemanning

Verksamheten bemannas med 60 % tjänst på samhällsutvecklingsförvaltningen.

Avdelning: Hållbar Samhällsutveckling. **Enhet:** Enheten för Miljörådgivning och Tillsyn.

Sjödalen kommun – fiktiv ansökan

Lokala behov och förutsättningar

Sjödalen kommun har ett omfattande flerbostadsbestånd från 1960–1980-talet, där BRF:er efterfrågar beslutsstöd kring klimatskal, ventilation, värmesystem och solceller. SME inom industri, logistik och restaurang har höga energikostnader och stort behov av investeringsunderlag. Ökad elektrifiering ställer krav på laddinfrastruktur vid bostäder och arbetsplatser. Energiberedskap är särskilt viktigt i stadsdelar med låg resiliens. Kommunens klimatmål styr inriktningen.

Prioriterade målgrupper (obligatorisk)

BRF: er i renoveringsfas, hushåll i energiutsatta områden, SME inom industri och logistik, föreningar med behov av laddning och belysning samt villaägare med äldre värmesystem. Dessa grupper bedöms ha störst potential för åtgärder och störst behov av tekniskt beslutsstöd.

Fokusområden

Energieffektivisering i flerbostadshus, klimatskal, renoveringsplanering, solceller och energidelning, laddinfrastruktur, effektivisering i SME, optimering av värme- och ventilationssystem samt energiberedskap i sårbara områden.

Planerade aktiviteter (obligatorisk)

Rådgivningen ges via telefon, digitala möten och platsbesök. Gruppaktiviteter omfattar energiseminarier för BRF, informationsmöten i energiutsatta områden och SME-workshops. Digitala föreläsningar erbjuds löpande och kompletteras med språkstödande material. Uppsökande verksamhet genomförs i industriområden. Kommunen deltar i Trafikantveckan och Beredskapsveckan och genomför utställningar och fysiska möten enligt aktivitetstyperna i Ekorren. Intern samverkan sker med bygglov, energi- och klimatenheten och stadsdelsförvaltningar.

Kvantitativa mål (obligatorisk)

Aktivitetstyp:

- Antal platsbesök: 15 st
- Antal digitala seminarier: 7 st
- Antal kommundagar: 4 st

Målgrupper:

- Antal företag: 10 st
- Antal bostadsrättsföreningar: 8 st

Kommunal medfinansiering

Kommunens medfinansiering består av kommunikationsstöd, lokaler, IT och analysresurser motsvarande cirka 390 000 kronor

Organisation och bemanning

Verksamheten bemannas av två heltidsrådgivare inom Miljöförvaltningen.

Avdelning: Miljöskyddsavdelningen. **Enhet:** Enheten för Miljö- och Klimatrådgivning.